

Zaaknummer 9003Z-23-437675
Ons kenmerk 644746
Behandeld door [REDACTED]

ONTWERPBESCHIKKING

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid heeft namens het college van burgemeester en wethouders van gemeente Dordrecht op 28 december 2023 een melding als bedoeld in artikel 28 en 39 van de Wet bodembescherming (Wbb) ontvangen van Chemours Netherlands B.V. te Dordrecht. Tevens is een raamsaneringsplan ingediend. De melder is voornemens de ernstige historische bodemverontreiniging met PFOA (perfluorooctaanuur) ontstaan op de locatie Baanhoekweg 22 te Dordrecht te saneren. De locatie is geregistreerd onder Wbb-code ZH050500083.

Omdat de melding niet volledig was, is de behandeling opgeschort geweest. Er ontbrak een nader onderzoek en diverse rapporten waarnaar verwezen werd. Daarnaast ontbraken onderdelen en een onderbouwing in het raamsaneringsplan. Chemours Netherlands B.V. heeft in 2024 en 2025 een uitgebreid nader onderzoek uitgevoerd en op basis daarvan het raamsaneringsplan herzien. Deze stukken zijn op 31 maart 2026 en 20 mei 2026 ingediend en in behandeling genomen.

Chemours Netherlands B.V. is sinds 2015 de opvolger van de firma DuPont de Nemours, die vanaf 1962 op de locatie actief is geweest, en wordt gezien als de veroorzaker van de PFOA-verontreiniging waar deze beschikking over gaat.

Publiekssamenvatting

In deze ontwerpbeschikking staat dat de PFOA-verontreiniging in het diepe grondwater direct gesaneerd moet worden. Ook willen we instemmen met het plan voor deze sanering. Daarbij moet Chemours zich houden aan extra regels die aan onze instemming verbonden zijn. Hieronder wordt het besluit uitgelegd.

Saneren van verontreinigingen

Op het terrein van Chemours zijn verschillende verontreinigingen aanwezig. Voor deze verontreinigingen zijn al plannen gemaakt of worden nog gemaakt. Deze ontwerpbeschikking gaat over de PFOA-verontreiniging in het diepe grondwater vanaf ongeveer 14 meter diepte. Dit grondwater wordt beschermd om problemen in de toekomst te voorkomen. De sanering moet direct beginnen, anders kan de verontreiniging zich verder verspreiden in de ondergrond.

Plan voor de sanering

In deze ontwerpbeschikking staat dat we, onder voorwaarde van extra regels, willen instemmen met het plan. Het doel van de sanering is om verspreiding van de verontreiniging te voorkomen. Dit gebeurt met een systeem dat het grondwater beheerst. Dit systeem bestaat al en wordt gebruikt voor een andere verontreiniging. Het systeem haalt verontreinigd grondwater uit de bodem. Er is wel extra onderzoek nodig. De verontreiniging moet verder onderzocht worden en ook het systeem. Misschien moet het systeem worden aangepast.

We noemen het plan een *raamsaneringsplan*, omdat nog niet alle details bekend zijn. Het is een plan in grote lijnen. De details komen later, na extra onderzoek. Wij beoordelen ook die details en het extra onderzoek.

Voor meer informatie en vragen kunt u contact opnemen met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (www.ozhz.nl/contact/).

Opbouw Ontwerpbeschikking

Hierboven is eerst een publieksamenvatting gegeven van deze ontwerpbeschikking. Verder bevat deze ontwerpbeschikking ook de volgende onderwerpen en bijlagen:

1. Publieksamenvatting
2. Opbouw Ontwerpbeschikking
3. Besluit (over geval van verontreiniging en raamsaneringsplan 2026)
4. Voorschriften (verbonden aan onze instemming met raamsaneringsplan 2026)
  - a. Rapportage onderzoek
  - b. Sanering en graad van beheersing
5. Procedure (van de beschikking)
6. Inspraak (op de beschikking)
7. Beoordeelde rapporten (rapporten waarover besluit is genomen)
8. Overweging op hoofdlijn (overweging waarop besluit is genomen)
  - a. Inleiding
  - b. Gronden
  - c. Geval van ernstige bodemverontreiniging
  - d. Raamsaneringsplan
9. Kadastrale registratie en publicatie
10. Aansprakelijkheid
11. Ondertekening

Bijlage 1: Overweging details behorende bij 8) overweging op hoofdlijn

Bijlage 2: Beoordeelde delen van de ingediende stukken op hoofdlijn

Bijlage 3: Situatietekening met bodemverontreiniging met PFOA in het diepe grondwater (WVP1)

Besluit

De hieronder genoemde bodemonderzoeken, alsmede het raamsaneringsplan hebben wij op volledigheid en op inhoud beoordeeld. Aan de hand van deze gegevens zijn wij voornemens het volgende te besluiten:

- Op eerdergenoemde locatie is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging als bedoeld in artikel 29 van de Wet bodembescherming.
- Er is noodzaak tot het uitvoeren van een spoedige sanering als bedoeld in artikel 37 van de Wet bodembescherming.
- De sanering (beheersing) is reeds aangevangen, daarom hoeft hiervoor geen tijdstip (startmoment) te worden vastgesteld.
- Het onderzoek, zoals aangegeven in het raamsaneringsplan, dient direct na inwerkingtreding van de beschikking aan te vangen. Hierbij dienen onze voorschriften in acht te worden genomen.
- Op grond van artikel 39 lid 2 van de Wet bodembescherming stemmen wij in met het raamsaneringsplan. Met toepassing van dit artikellid hebben wij in deze beschikking voorschriften aan onze instemming verbonden.

Voorschriften

Voorschrift 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 en 12 volgt uit de overweging in detail in de bijlage 1. Voorschrift 2, 8, 10 en 11 volgen uit de overweging op hoofdlijn onder kop 8. (Voorschrift 2 volgt uit beide.)

Op grond van artikel 39, lid 2 van de Wet bodembescherming hebben wij de volgende voorschriften aan onze instemming verbonden:

a. *Rapportage onderzoek*

1. Er moet voor 1 januari 2028 een rapport worden ingediend van een nader onderzoek naar de grondwaterkwaliteit aan de oostzijde en zuidzijde van het Chemours-terrein (binnen en buiten het terrein).
2. Bij bovenstaand onderzoek moet de verontreiniging met PFOA (inclusief onzuiverheden en bijproducten) redelijkerwijs zo volledig mogelijk worden uit gekarteerd. De uitkartering moet worden afgestemd met bevoegd gezag.
3. Er moet voor 1 januari 2028 een rapport worden ingediend van een geohydrologisch onderzoek (met eventueel aanvullende monitoringsronde) en modellering.
4. Er moet voor 1 januari 2028 een rapport worden ingediend van een onderzoek ter verificatie van de grondwaterkwaliteit in het WVP2.
5. Voor 1 mei 2028 moet een notitie worden ingediend met daarin een afweging of het grondwaterbeheerssysteem moet worden aangepast.
6. Voor 1 december 2028 moet, indien van toepassing, een voorstel en plan van aanpak voor de uitbreiding of optimalisering van het grondwaterbeheerssysteem worden ingediend.
7. Na eventuele uitbreiding of optimalisatie van het grondwaterbeheerssysteem moet binnen 1 jaar de monitoring hierop worden afgestemd. Binnen een jaar na aanpassing van het systeem moet hiervan ter goedkeuring een notitie of ander schrijven worden ingediend.

- b. Sanering en graad van beheersing
8. Als uitgangspunt voor de sanering geldt dat alle concentraties PFOA (inclusief onzuiverheden en bijproducten) in het WVP1 die het gevolg zijn van historische lekkages op het fabrieksterrein in principe tot het geval van ernstige bodemverontreiniging behoren.
  9. De saneringsdoelstelling is voor zover redelijkerwijs van toepassing op het gehele geval van ernstige verontreiniging met PFOA. Zo moet ook bij het bepalen of de PFOA-verontreiniging (inclusief onzuiverheden en bijproducten) voldoende wordt beheerst uitgegaan worden van het gehele geval.
  10. Wijziging van het gebruik van de bodem moet gemeld worden. Mogelijk zijn er door de wijziging betere saneringsmogelijkheden. Bij de melding moet daarom een overweging worden verstrekt waarin de huidige saneringsdoelstelling en maatregelen heroverwogen worden.
  11. Als later blijkt dat een andere historische PFOA-verontreiniging dan hier beschreven alsnog onderdeel uitmaakt van voorliggende geval van ernstige bodemverontreiniging, dan moet voor dit deel een saneringsdoelstelling en maatregelen worden overwogen die voldoen aan artikel 38 van de Wet bodembescherming. Dit kan bijvoorbeeld aan de hand zijn als later wordt besloten dat een PFOA-verontreiniging niet nieuw is maar historisch of als nieuwe gegevens of onderzoek dit uitwijst.
  12. In lijn met voorschrift 11 kan bij nieuwe inzichten of door nieuwe analysetechnieken stoffen worden toegevoegd aan voorliggende geval van ernstige bodemverontreiniging.

Procedure

In de verordening bodemsanering Dordrecht is bepaald dat afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is bij de voorbereiding van een beschikking, als bedoeld in de artikelen 29, eerste lid en 37, eerste lid van de Wet bodembescherming.

De termijn voor het geven van een beschikking is opgeschort geweest van 30 januari 2024 tot 31 maart 2026 in verband met het aanleveren van aanvullende gegevens. De termijn van beslissen is op 30 januari 2024 daarnaast ook verlengt met vijftien weken.

Inspraak

Ingevolge artikel 3:15 van de Algemene wet bestuursrecht kan eenieder bij ons een gemotiveerde zienswijze indienen tegen deze ontwerpbesluit. Dit dient te gebeuren binnen zes weken na publicatie van deze ontwerpbesluit, onder vermelding van "Zienswijze Wbb" in de linkerbovenhoek van zowel de envelop als de zienswijze. De zienswijze richt u aan Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Unit Juridisch Advies en Ondergrond, Postbus 550, 3300 AN Dordrecht.

Ook kunt u mondelinge zienswijzen indienen dan wel nadere inlichtingen inwinnen. Hiervoor kunt u een afspraak maken met een medewerker van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Unit Juridisch Advies en Ondergrond, T [078] 770 85 85.

De stukken die betrekking hebben op de ontwerpbeschikking liggen gedurende deze termijn, op telefonische afspraak, ter inzage in het gebouw van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Johan de Wittstraat 140 te Dordrecht. U kunt hiervoor telefonisch een afspraak maken [078] 770 85 85. Onze openingstijden zijn van 9:00 tot 16:00 uur op werkdagen. U kunt de stukken ook opvragen op onze website (www.ozhz.nl).

Via 'Snel regelen' kunt u onder het kopje 'Bodem' bodemrapporten opvragen.

Beoordeelde rapporten

Als onderdeel van deze melding zijn ter beoordeling ingediend:

Onderzoekstype	Onderzoeks-bureau	Referentienummer	Datum	Archief OZHZ
Raamsaneringsplan 2026, inclusief onderzoek naar verontreinigingssituatie PFAS in diepe grondwater (WVP1)*	Tauw	R001-1300502CDR-V03-tsz-NL	18 mei 2026	650648
Kaartbijlagen bij raamsaneringsplan 2026	Tauw	R005-1300502CDR-V02-tsz-NL	27 maart 2026	623381
Kostenraming GrondwaterBeheersSysteem	Tauw	Projectnr: 1300502	3 maart 2026	623386

* Het raamsaneringsplan bevat ook een actualisatie van het raamsaneringsplan 1999 voor de stoffen VOCI en freonen. Met dit raamsaneringsplan is in 1999 ingestemd door de provincie Zuid-Holland (destijds bevoegd gezag Wet bodembescherming). Onderhavige ontwerpbeschikking gaat hier niet over. Voor dat onderdeel zal een apart beoordelingstraject worden gevolgd.

In de bijlage (overweging details) wordt nader ingegaan op beoordeelde rapporten en hierbij betrokken documenten.

Overweging op hoofdlijn

Inleiding

Wij hebben het raamsaneringsplan beoordeeld met betrekking tot PFOA in het 1^e watervoerende pakket (WVP1; zandpakket van circa 14 m tot 29 meter diepte). De hoofdlijn is hieronder weergegeven. De details staan in de bijlage. De overweging hieronder en in de bijlage vullen elkaar aan en hebben geleid tot het hierboven genoemde ontwerpbesluit.

Gronden

Deze beschikking is op basis van de Wet bodembescherming genomen

Op grond van artikel 3.1 van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet geldt overgangsrecht voor gevallen van ernstige verontreiniging en sanering hiervan als voor 1 januari 2024 een saneringsplan is ingediend. Op die gevallen en saneringen blijft de Wet bodembescherming (Wbb) van toepassing.

In dit geval is een saneringsplan ingediend voor 1 januari 2024 voor een historisch geval van bodemverontreiniging met PFOA (inclusief onzuiverheden in het dispergeermiddel PFOA van PFHxA, PFHpA, PFNA). Na 2024 is nader onderzoek uitgevoerd en blijken ook ultrakorte keten PFAS binnen het geval aanwezig. Een deel van deze PFAS maken, op basis van nieuwe inzichten, ook onderdeel uit van het geval (zie ook onderdeel 8c van deze beschikking). Deze ontwerpbeschikking in het kader van de Wet bodembescherming gaat alleen over dit geval van ernstige verontreiniging en de sanering hiervan.

Melding bodemsanering conform artikel 28 Wbb

Chemours Netherlands B.V. is voornemens de bodem te saneren en heeft hiervan een melding gedaan als bedoeld in artikel 28 van de Wet bodembescherming. De melding geldt niet voor nieuwe gevallen van bodemverontreiniging (als bedoeld in artikel 27), die ontstaan zijn na 1987. Op deze beperking wordt bij de behandeling van het geval van ernstige bodemverontreiniging verder ingegaan. Hier is ook het volgende van belang:

De Wbb en de parlementaire toelichting daarbij, rechtspraak en literatuur geven geen eenduidig antwoord op hoe moet worden omgegaan met een verontreiniging die deels is veroorzaakt voor 1 januari 1987 en deels vanaf die datum. In de praktijk wordt verschillend met deze situatie omgegaan. Wat in de praktijk regelmatig wordt aangehouden is dat wanneer de verontreiniging voor meer dan de helft is ontstaan vóór 1987, de verontreiniging in het geheel wordt beschouwd als historische bodemverontreiniging en wanneer de verontreiniging voor meer dan de helft is ontstaan vanaf 1987, de verontreiniging in het geheel wordt aangemerkt als een nieuwe verontreiniging.

Wij hebben deze beoordelingsruimte gebruikt. Verderop in deze beschikking is te lezen dat de PFOA-verontreinigingen (en overige PFAS-verontreinigingen) in het ondiepe en middeldiepe grondwater (WVP0; maaiveld tot circa 14 meter diepte) als nieuwe verontreinigingen worden beschouwd, omdat deze deels is ontstaan na 1987. Ook is te lezen dat wij de PFOA-verontreiniging (inclusief onzuiverheden en bijproducten) in het WVP1 (circa 14 m tot 29 meter diepte) beschouwen als historische verontreiniging, omdat deze voor het grootste deel is ontstaan voor 1987.

Om te voorkomen dat PFOA-verontreinigingen in het WVP0 (maaiveld tot circa 14 m diepte) niet worden gesaneerd is voorschrift 11 opgenomen. Nieuwe PFOA-verontreinigingen (ontstaan na 1 januari 1987) worden namelijk in een later stadium beoordeeld door een ander bevoegd gezag (provincie Zuid-Holland, namens deze DCMR). Het kan zijn dat er PFOA-verontreinigingen zijn die later op basis van nieuwe gegevens toch als historisch worden beschouwd. Deze PFOA-verontreiniging wordt dan als deel van hier beschikte geval beschouwd.

De verontreiniging met PFOA in het WVP1 is in 2005 door DuPont aan ons gemeld. In de periode 2007-2025 is de verontreiniging met PFOA gemonitord samen met de VOCI en Freonen verontreiniging waar het raamsaneringsplan uit 1999 op van toepassing is. In 2022 werden de normen strenger en waren de voorheen relatief lage gehalten nu boven de INEV (Indicatieve Niveaus voor Ernstige Verontreiniging), waardoor de noodzaak ontstond om dit formeel met een raamsaneringsplan te regelen.

Geval van ernstige bodemverontreiniging

Toetsingskader Wbb

Van een geval van bodemverontreiniging is sprake als de verontreiniging van de bodem betrekking heeft op grondgebieden die vanwege die verontreiniging, de oorzaak of de gevolgen daarvan in technische, organisatorische en ruimtelijke zin met elkaar samenhangen (artikel 1 van de Wbb). Van een geval van ernstige bodemverontreiniging is sprake als in minimaal 25 m³ bodemvolume in het geval van grondverontreiniging of in 100 m³ bodemvolume in het geval van grondwaterverontreiniging voor tenminste één stof de gemiddelde gemeten concentratie hoger is dan de interventiewaarde of indicatieve niveaus voor ernstige verontreiniging (INEV's) zoals genoemd in de Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013.

Hieronder volgt stapsgewijs de toetsing van de PFOA-verontreiniging (inclusief onzuiverheden) aan de Wbb.

Oorzaak verontreiniging

PFOA (C8) is een dispergeermiddel dat van 1968 tot 2012 in verschillende fabrieken (PTFE-fabriek, PEP-fabriek, Fluorelastomeren/GUM-fabriek) op het Chemours-terrein is gebruikt voor de productie van fluorpolymeren/elastomeren (Teflon en fluorelastomeren/Viton). Het dispergeermiddel PFOA was onzuiver en bevatte ook tot circa 0,5-5 gewichtsprocent aanverwante verbindingen zoals PFHxA (C6), PFHpA (C7) en PFNA (C9). Na 2012 is het dispergeermiddel PFOA niet meer gebruikt in de productieprocessen. Als bijproduct bij de productieprocessen is waarschijnlijk ook TFA, 2,3,3,3-TFPA en mogelijk ook 2,2,3,3-TFPA gevormd. Dit zijn ultrakorte keten PFAS. Opgemerkt wordt dat TFA ook als bijproduct bij de productie van koudemiddelen (Freonen) gevormd kan zijn en er landelijk een achtergrondconcentraties in het grondwater is. Wat betekent dat niet alle TFA in de ondergrond gerelateerd is aan de productie van fluorpolymeren/elastomeren (waarbij PFOA is gebruikt).

Verontreinigingssituatie WVP0

In de overwogen details in de bijlage wordt ingegaan op de verontreinigingssituatie in WVP0. In de bijlage wordt ook nader ingegaan op de definitie van WVP0 en WVP1.

Verontreinigingssituatie WVP1

In de bijlage is een kaart van de huidig bekende PFOA-verontreiniging in het WVP1 bijgevoegd.

In het WVP1 zijn concentraties PFOA in het grondwater gemeten variërend van <0,01 tot 51,3 µg/l. Van de onzuiverheden zijn concentraties van < 0,01 tot maximaal 1,1 µg/l (per individuele PFAS) gemeten. En van de bijproducten zijn concentraties gemeten van < detectiegrens tot 2,6 µg/l aan 2,3,3,3-TFPA en tot 5,81 µg/l en lokaal tot 220 µg/l aan TFA. De concentraties aan onzuiverheden en bijproducten zijn aangetoond binnen de PFOA-verontreiniging.

Op de meeste locaties waar PFOA in het WVP1 zit, zijn de concentraties PFOA hoger dan 0,1 µg/l. Omdat de concentraties in de tijd sterk fluctueren is voor PFOA op kaart de contour van de zogenaamde tussenwaarde (4,3 µg/l, ofwel helft INEV) weergegeven (zie ook de situatietekening in de bijlage). In het raamsaneringsplan wordt dit ook als gevalscontour gezien.

Wij stemmen niet in met de gevalscontour uit het raamsaneringsplan. Alle concentraties PFOA in het 1^e watervoerende pakket (WVP1) die het gevolg zijn van historische lekkages op het fabrieksterrein behoren in principe tot het geval van ernstige bodemverontreiniging. Bij het uit te voeren aanvullende onderzoek moet de verontreiniging met PFOA redelijkerwijs zo volledig mogelijk worden uit gekarteerd. De uitkartering moet worden afgestemd met bevoegd gezag. Hiertoe is in de beschikking is voorschrift 2 en 8 opgenomen.

De PFOA-verontreinigingen in het WVP1 zijn grotendeels ontstaan vóór 1987. Dit wordt gebaseerd op de volgende argumenten:

- Er zijn verschillende potentiële bronnen (incidenten voor 1987 en het reguliere gebruik van PFOA sinds de jaren '60 in de PTFE-fabriek) voor het ontstaan van bodemverontreiniging;
- Voor 1987 is de bodem niet op PFOA onderzocht. De eerste onderzoeksgegevens dateren uit de periode 1993-1996 en laten zien dat er destijds al significante PFOA-verontreinigingen in het WVP1 aanwezig waren.
- De benodigde reistijd van de bron naar WVP1 in samenhang met de ouderdom van de PFOA in het WVP1. De PFOA in het WVP1 is op basis van de isomeren (lineair en vertakte PFOA) gedateerd als van voor 2002 (het dispergeermiddel PFOA van voor 2002 verschilt van na 2002, doordat het productieproces van PFOA veranderde).

Omdat in het WVP1 de PFOA-verontreinigingen (inclusief onzuiverheden en bijproducten) grotendeels historisch is, beschouwen wij dit als een historisch geval van bodemverontreiniging. Het raamsaneringsplan behandelt de sanering van deze verontreiniging.

In het raamsaneringsplan staat aangegeven dat er onvoldoende onderbouwing is om de ultrakorte keten PFAS tot het geval te beschouwen, maar wel worden aangepakt met de saneringsmaatregelen voor de PFOA-verontreiniging. Wij vinden dat er voldoende onderbouwing is om de ultrakorte keten PFAS; TFA, 2,3,3,3-TFPA en 2,2,3,3-TFPA tot het geval te rekenen, omdat het bijproducten betreffen bij de productie van fluorpolymeren/elastomeren en zijn aangetoond binnen de PFOA-verontreiniging in het WVP1. Wij nemen wel voorschrift 12 op, om bij nieuwe inzichten of nieuwe analysetechnieken stoffen te kunnen toevoegen aan het geval.

Geval van ernstige bodemverontreiniging

De aangetoonde PFOA-verontreinigingen (inclusief onzuiverheden en bijproducten) in het grondwater van het WVP1 hangen in technische, organisatorische en ruimtelijke zin met elkaar samen omdat deze zijn veroorzaakt bij de productie van fluorpolymeren/elastomeren (in drie fabrieken) door Chemours Nederland B.V. of zijn voorgangers en in het WVP1 onder het Chemoursterrein en aangrenzende oost- en zuidelijk locaties aanwezig is. Daarom is sprake van een geval van bodemverontreiniging.

De omvang van het met PFOA-verontreinigde grondwater binnen de contour van de tussenwaarde, waar ook overschrijdingen van de INEV voorkomen, is ongeveer 2.685.000 m³ (oppervlakte 179.000 m², gemiddelde dikte 15 m). De globale ligging van de verontreiniging is aangegeven in bijlage 3.

Omdat de aangetoonde concentraties PFOA de INEV in minimaal 100 m³ bodemvolume overschrijden, is sprake van een geval van *ernstige* bodemverontreiniging.

Risicobeoordeling, spoed en saneringstijdstip

Het toetsingskader voor de risicobeoordeling is vastgelegd in de Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013.

De risicobeoordeling betreffen de vraag of de aangetroffen ernstige verontreiniging al dan niet onacceptabele risico's oplevert voor de mens, het ecosysteem of van verspreiding, gelet op de huidige of toekomstige gebruiksfunctie van de percelen.

De hier beoordeelde historische PFOA-verontreinigingen bevinden zich in het diepere grondwater in het WVP1. Bij het huidige (industriële) gebruik is er voor deze PFOA-verontreinigingen geen sprake van onaanvaardbare ecologische of humane risico's, omdat er geen blootstelling is aan de verontreiniging. Als er geen grondwaterbeheersing op de locatie aanwezig zou zijn geweest, dan zou de PFOA-verontreiniging in het WVP1 zich met meer dan 1.000 m³ per jaar verspreiden, daarom is sprake van onaanvaardbare risico's van verspreiding. Gezien de geconstateerde onacceptabele risico's van verspreiding dient direct met de sanering te worden aangevangen. Wij concluderen dat sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging waarvan de sanering spoedeisend is.

Raamsaneringsplan

Toetsingskader Wbb

In artikel 39 van de Wbb en artikel 3 van de Verordening Bodemsanering Dordrecht staat aan welke eisen een saneringsplan moet voldoen. Volgens artikel 38 van de Wbb dient de saneringsdoelstelling er primair op gericht te zijn:

- De verontreinigde bodem in ieder geval geschikt te maken voor de gebruiksfunctie.
- Het risico van verspreiding van de verontreiniging zoveel mogelijk te beperken, en.
- De nazorg en gebruiksbepalingen, zoals bedoeld in artikel 39d van de Wbb, zoveel mogelijk te beperken.

Saneringsdoelstelling en aanpak

In het raamsaneringsplan staat als doelstelling aangegeven: het beheersen van de verontreiniging met PFOA in WVP1 om verspreiding buiten het terrein zoveel mogelijk tegen te gaan. De verontreiniging mag zich niet (verder) tot buiten het terrein verspreiden. De omvang van de verontreiniging buiten het terrein mag niet toenemen. De verontreiniging mag zich niet verticaal verspreiden naar het tweede watervoerend pakket (WVP2: zandpakket op circa 39 tot 49 m diepte). En er mogen geen kwetsbare objecten (oppervlaktewater/ drinkwaterwinning) worden bedreigd.

Dit betekent dat door beheersmaatregelen (te nemen of bestaande) de autonome verspreiding van de verontreiniging met PFOA in het WVP1 wordt tegengegaan. De verontreiniging wordt op zijn plek (stabiel) gehouden. Wij concluderen dat met de saneringsaanpak wordt aangesloten bij de Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013, waarbij het noodzakelijk is om de verontreiniging blijvend geohydrologisch te beheersen en te controleren.

In het raamsaneringsplan staat de volgende onderbouwing voor de saneringsaanpak:

- Geohydrologische beheersing is op dit moment de best beschikbare techniek.
- Deze aanpak sluit aan bij de huidige aanpak van de VOCI/Freonen verontreinigingen in WVP1, waardoor al een grondwaterbeheerssysteem aanwezig is op de locatie.
- De bron (bodemzone met hoogste gehalten PFOA) is niet geheel te verwijderen, waardoor nalevering van PFOA vanuit het WVP0 naar het WVP1 zal blijven plaatsvinden. Beheersing van de nalevering zal nodig blijven. Ondanks dat het WVP0 in fases zal worden gesaneerd (geen onderdeel huidig raamsaneringsplan), blijven restverontreinigingen achter in slecht doorlatende lagen waar geen sanering mogelijk is. Sanering van deze restverontreinigingen is niet mogelijk vanwege de diepteligging, aanwezigheid van infrastructuur en bebouwing en vanwege de slechte doorspoelbaarheid van klei/veen met de huidige beschikbare saneringstechnieken.
- Geohydrologische beheersing door middel van grondwateronttrekking heeft de laagste faalkans en geeft de meeste zekerheid dat verdere verspreiding van PFOA in het WVP1 en daarmee toekomstige bedreiging van kwetsbare objecten wordt voorkomen.

In de afweging van een saneringsvariant mogen de baten en de lasten van een sanering worden afgewogen. De baten bestaan uit de milieuwinst als gevolg van de sanering en de lange termijn risicoreductie. De lasten bestaan uit de kosten, de korte termijn beperkingen en hinder en overlast als gevolg van de sanering. Gezien bovenstaande argumenten stemmen wij in met de saneringsdoelstelling en saneringsaanpak gericht op beheersing van de verontreiniging in het WVP1 nabij de bronzone (Chemours-terrein).

In het raamsaneringsplan staat dat, als in de toekomst er een betere saneringstechniek beschikbaar komt, opnieuw een afweging wordt gemaakt voor de beheersing of sanering van de verontreiniging. Deze wordt dan afgestemd met bevoegd gezag. Aangezien dit eenzelfde of beter saneringsresultaat beoogt is dit akkoord. Wij vullen dit aan met voorschrift 10, dat als het gebruik van de locatie verandert, de saneringsvariant ook heroverwogen moet worden. Dit aangezien verandering van de terreinsituatie ook kan leiden tot betere saneringsmogelijkheden.

In de overwogen details in de bijlage staat meer over de saneringsmaatregelen, het saneringsgebied en de details van de planning.

Planning

In het kader van het raamsaneringsplan vindt nog onderzoek plaats om de verontreiniging met PFOA verder in beeld te brengen in het WVP1 en vervolgens om te bepalen of aanpassingen gedaan moeten worden aan de bestaande beheersing om de PFOA-verontreiniging volledig te beheersen. Op dit moment is nog onvoldoende bekend om deze onderdelen van de sanering tot in detail uit te werken.

Toetsing raamsaneringsplan PFOA aan Wbb

Het raamsaneringsplan voldoet aan de eisen die bij of krachtens de Wbb zijn gesteld, omdat:

- Bij de huidige gebruiksfunctie (industrie) is geen sprake van humane of ecologische risico's. De locatie is daarmee geschikt voor de huidige functie.
- De saneringsdoelstelling is erop gericht om verspreiding van verontreiniging zoveel mogelijk te beperken.
- Bij de gekozen saneringsvariant zal altijd sprake zijn van actieve nazorg. Beheersen en controleren vormen vaste onderdelen van dit type saneringen. De nazorg is nodig om het saneringsresultaat na sanering in stand te blijven houden, zodat de verontreiniging die achterblijft zich niet alsnog verspreidt. In het raamsaneringsplan is aangegeven dat deze nazorg nodig is.

Kadastrale registratie en publicatie

Uit deze beschikking vloeien geen publiekrechtelijke beperkingen voort zoals bedoeld in de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (Wkpb), het Aanwijzingsbesluit Wkpb op grond van artikel 55 Wbb. Dit omdat binnen het gemelde geval van verontreiniging geen grondverontreiniging met PFOA in concentraties boven de INEV voorkomt.

De contour van de tussenwaarde betreft de volgende kadastrale percelen.

Kadastrale gemeente	Sectie	Nummer
Dordrecht	R	5806, 6228, 6383, 6386, 6387, 6716, 6717, 6718 en 6719

Op andere percelen dan hierboven genoemd kan het geval van PFOA in het WVP1 aanwezig zijn in lagere gehalten dan de tussenwaarde.

Aansprakelijkheid

Wij nemen het besluit op grond van door de indiener aangeboden gegevens. Indien blijkt dat deze gegevens onjuist en/of onvolledig zijn, is de gemeente Dordrecht niet aansprakelijk voor de schade die als gevolg daarvan ontstaat, noch voor de kosten van een eventueel uit te voeren sanering.

De gemeente Dordrecht is eveneens niet aansprakelijk voor schade ontstaan aan onroerende zaken als gevolg van de saneringsmaatregelen.

Ondertekening

Besloten te Dordrecht op p.m.

Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Dordrecht,
namens dezen,

R.J.G. van Langen
manager unit Juridisch Advies en Ondergrond van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Deze ontwerpbeschikking is digitaal vastgesteld en is daarom niet ondertekend.

De beschikking wordt verzonden aan:
Chemours Nederlands B.V.

Een afschrift van de beschikking wordt verzonden aan:
Vereniging van Eigenaars Hoofdgebouw Baanhoekweg te Dordrecht
Chemours Nederlands B.V.
Milieuteam-Chemours
Delrin Netherlands B.V.
Dow Benelux B.V.
Evides
HVC
WSHD
RWS
DCMR
Gemeente Dordrecht

- Bijlage:
- 1) Overweging details behorende bij overweging op hoofdlijn in hoofddocument
  - 2) Beoordeelde delen van de ingediende stukken op hoofdlijn
  - 3) Situatietekening met bodemverontreiniging met PFOA in het diepe grondwater (WVP1)

Bijlage 1: Overweging details behorende bij 8) Overweging op hoofdlijn

Wij hebben het raamsaneringsplan beoordeeld. De hoofdlijn is in het hoofddocument weergegeven. De details staan hieronder. De overweging hieronder en in het hoofddocument vullen elkaar aan en hebben geleid tot het ontwerpbesluit.

In het kader van deze melding zijn naast de in het hoofddocument genoemde stukken ook de volgende bij ons reeds bekende rapporten betrokken:

Onderzoekstype	Onderzoeks-bureau	Referentienummer	Datum	Archief OZHZ
Raamsaneringsplan 1999	GeoDelft	CO-387850/8 versie 4	Juni 1999	626541
Haalbaarheidsstudie optimalisatie GBS 2024	Tauw	N001-1273523JED-V02-mfv-NL	19 november 2024	642639
PFOA-bronnenanalyse 2023	Tauw	N006-1300502WOO-V01-tsz-NL	19 mei 2026	648749
Saneringsstrategie 2026 PFAS in ophooglaag WVP0	Tauw	R006-1300502ECL-V03-tsz-NL	30 maart 2026	623391
Risicobeoordeling PFAS in ophooglaag WVP0	Tauw	R007-1300502JTO-V02-tsz-NL	30 maart 2026	623389
Aanvullend onderzoek PFAS in ophooglaag WVP0	Tauw	R001-1300502WJA-V02-tsz-NL	30 maart 2026	623275
Grondwateronderzoek ultrakorte keten PFAS	Tauw	R002-1300502WJA-V03-tsz-NL	27 maart 2026	623345

Beoordeelde rapporten en hierbij betrokken documenten

In deze beschikking is het raamsaneringsplan (inclusief kaartbijlagen en kostenraming) van 2026 beoordeeld. De verontreinigingssituatie op de locatie is echter beschreven in diverse rapporten. Deze zijn voor zover deze van toepassing zijn als onderliggende stukken bij de beoordeling betrokken. Daarnaast zijn nog meer dan 100 rapporten van deelloccaties beschikbaar. Deze rapporten vormen de basis voor bovenstaande rapporten. Wij hebben deze rapporten steekproefsgewijs gecontroleerd.

Met betrekking tot het raamsaneringsplan van 2026 valt de sanering van het geval van ernstige bodemverontreiniging met VOCl en Freonen en afbraakproducten (o.a. DFA) buiten de scope van deze beschikking. Hiervoor stellen wij een aparte brief op. Ook vallen de 'zorgplichtgevallen' en de overige PFAS (niet zijnde het historisch geval van bodemverontreiniging met PFOA inclusief onzuiverheden en bijproducten) buiten de scope van deze beschikking. Dit onderdeel wordt behandeld door de DCMR namens de Provincie Zuid-Holland. Dit omdat deze gevallen van bodemverontreiniging als "nieuw" worden beschouwd.

In deze bijlage (zie 'Beoordeelde delen van de ingediende stukken op hoofdlijn') wordt in hoofdlijnen verder ingegaan op welke delen wel of niet van de onderliggende rapporten van toepassing zijn voor deze beschikking.

De beoordeelde en de van toepassing zijnde delen van de onderliggende onderzoeksrapporten voldoen naar het oordeel van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid aan de daartoe bij of krachtens de Wbb gestelde eisen.

Geval van ernstige bodemverontreiniging

Definitie WVP0 en WVP1

In de rapporten wordt een onderscheid gemaakt in WVP0 en WVP1. Als gesproken wordt over WVP1 en WVP0 worden onderstaande geohydrologische lagen bedoeld met bijbehorende variabele diepten en dikten.

Geohydrologische lagen WVP0 en WVP1:

- WVP0 bestaat uit een in de jaren '50 opgespoten ophooglaag en het oude maaiveld bestaande uit klei en veen (zogenaamde deklaag) dat hieronder ligt. De deklaag laat slecht water door.
- WVP1 ligt onder WVP0 en betreft het hydrologische eerste watervoerend pakket, wat bestaat uit zand dat goed water doorlaat.

Diepte en dikte WVP0 en WVP1:

De ophooglaag ligt over het algemeen vanaf het maaiveld (mv) op NAP +4 m tot NAP -2 m (dikte 6 m).

De deklaag van NAP -2 m tot NAP -10 m (dikte 8 m). Het WVP1 ligt over het algemeen van NAP -10 m tot NAP -25 m (14 m-mv tot 29 m-mv; dikte 15 m).

Wel zit op het terrein van Chemours variatie in de diepteliggingsen van de pakketten. Midden over het terrein (van west naar oost) ligt een gordel waar de deklaag dunner is (ongeveer 4 m). Buiten de gordel is de deklaag dikker (ongeveer 10 tot 12 m). Ter plaatse van de gordel begint het WVP1 op NAP -4 m (dat is dus 8 m-mv in plaats van 14 m-mv).

De basis van het WVP1 is vrij constant (varieert van NAP -23 m tot NAP -26 m; 27 m-mv tot 30 m-mv).

Uitzondering hierop is een zandgeul aan de zuidgrens van het Chemours-terrein. Deze zandgeul snijdt gedeeltelijk en soms geheel door de basis van WVP1 tot in WVP2 (tweede watervoerend pakket op NAP -35 m tot NAP -45 m; 39 m-mv tot 49 m-mv).

Verontreinigingssituatie WVP0

In het WVP0 is er een gedeeltelijke ruimtelijke overlap van de verontreinigingen met historische en nieuwe PFOA-verontreiniging en ook met overige historische verontreinigingen aan VOCl en freonen en nieuwe overige PFAS-verontreinigingen. Verontreinigingen die ontstaan zijn voor en na 1987 kunnen inmiddels, door verspreiding in de bodem, technisch niet meer van elkaar onderscheiden worden.

Het tijdstip van ontstaan kan ook niet eenduidig worden vastgesteld; ze kunnen deels uit historische emissies komen, deels uit brandblusschuim (zowel historisch als nieuw), en deels uit recente activiteiten als historische activiteiten.

De verontreiniging met PFOA (historisch en nieuw) en overige PFAS (historisch en nieuw) in WVP0 is dusdanig complex en vermengd dat deze door Chemours Nederland B.V. niet als onderdeel van het geval van historische bodemverontreiniging met PFOA wordt beschouwd.

Chemours Nederland B.V. beschouwt deze verontreinigingen daarom als nieuw geval van bodemverontreiniging en heeft hiervoor op 31 maart 2026 een saneringsstrategie en onderzoek ingediend bij DCMR die optreedt als bevoegd gezag artikel 27 Wbb namens Provincie Zuid-Holland.

Uit de diverse ingediende rapporten concluderen wij ook dat de situatie in WVP0 zeer complex is en de PFOA en overige PFAS-verontreinigingen overlappen en daarnaast ook deels historisch en nieuw zijn en vanuit de gevalsdefinitie van de Wet bodembescherming niet te onderscheiden zijn. Alleen de historische PFOA-verontreiniging in het WVP1 is goed te onderscheiden en separaat te saneren. Omdat in WVP0 de PFOA-verontreinigingen deels nieuw is en de verontreiniging veelal ook andere PFAS betreft, stemmen wij in met de beschouwing van Chemours Nederland B.V.. Daarbij is een belangrijke overweging dat het saneringsbeleid voor nieuwe verontreinigingen strenger is dan voor historische verontreinigingen, en dat de complexe situatie is afgestemd met Provincie Zuid-Holland/DCMR.

Verontreinigingssituatie WVP1

Vanuit het WVP0 zijn in het verleden diverse PFAS, via het grondwater, naar het WVP1 verspreid. In het WVP1 is PFOA de dominante PFAS-verbinding, waarbij in mindere mate ook onzuiverheden van PFOA (PFHxA (C6), PFHpA (C7) en PFNA (C9)) en bijproducten bij het gebruik van PFOA (TFA, 2,3,3,3-TFPA en mogelijk ook 2,2,3,3-TFPA) worden aangetroffen.

De PFOA-verontreiniging in het WVP1 bevindt zich op het oostelijk deel van het Chemours-terrein en stroomt in het WVP1 in zuidelijke richting. Aan de westzijde, zuidzijde en noordoostzijde is de verontreiniging voldoende in beeld. Aan de zuidoostzijde is de verontreiniging nog onvoldoende in beeld en wordt nog aanvullende onderzoek uitgevoerd. Ook in het WVP2 zijn lage gehalten PFOA aangetoond, die nog nader onderzocht moeten worden. Hiervoor is voorschrift 1 en 4 opgenomen in deze beschikking.

In het raamsaneringsplan staat dat de afperking tot onder de INEV (Indicatief Niveau Ernstige Verontreiniging) plaats zal vinden. Wij vinden dit onvoldoende, omdat het geval van verontreiniging niet beperkt is tot de INEV-contour, en verspreiding van gehalten lager dan de INEV ons inziens ook onwenselijk is. Deze contour wordt ook niet gehanteerd voor de eveneens in WPV1 aanwezige verontreiniging met VOCl-freonen. Bij het onderzoek dient daarom de verontreiniging met PFOA verder te worden uit gekarteerd dan de INEV. De uitkartering moet met ons worden afgestemd.

Raamsaneringsplan

Een gefaseerde sanering is toepasbaar in situaties waarbij de vervolgfase(n) van de sanering in belangrijke mate worden bepaald door de resultaten van de voorgaande fase. Dat is hier het geval. In deze situatie wordt de doelstelling van de totale sanering zo concreet mogelijk ingevuld, maar (nog) niet de wijze waarop deze zal worden gerealiseerd. Dat laatste gebeurt in de op een later moment uit te werken detailplannen (onderzoek, plan van aanpak/voorstel en monitoringsplan).

Saneringsmaatregelen

De geohydrologische beheersing bestaat uit het reeds op het terrein aanwezige grondwaterbeheerssysteem.

Het grondwaterbeheerssysteem omvat het volgende:

- Tegengaan horizontale verspreiding: Twee grondwateronttrekkingsputten in het WVP1 die verontreinigd grondwater afvangen en daarmee voorkomen dat de verontreiniging met PFOA in het WVP1 zich horizontaal verspreidt.
- Tegengaan verticale verspreiding: In het WVP2 wordt grondwater geïnjecteerd om een overdruk (kwelsituatie) te creëren in dit pakket. Hierdoor kan het grondwater uit het WVP1 zich niet verticaal verspreiden naar WVP2. De overdruk of kunstmatige kwelsituatie wordt bereikt door op vijftien punten grondwater in het WVP2 te injecteren via filters. Het grondwater komt uit 4 onttrekkingsputten die grondwater onttrekken uit het dieper gelegen WVP3.

In het raamsaneringsplan staan hierbij de volgende kanttekeningen aangegeven:

- Het intrekgebied van de twee onttrekkingsputten in het WVP1 is niet geheel bekend. Deze is wel voldoende om de VOCl en Freonen verontreiniging in WVP1 in te vangen, maar de PFOA-verontreiniging in het WVP1 is ook iets oostelijker aanwezig. Er wordt nader onderzocht of het gehele geval PFOA wordt ingevangen.
- Het is niet bekend of de huidige overdruk in het WVP2 (kwelcontour) voldoende is om te voorkomen dat PFOA vanuit het WVP1 naar WVP2 verspreidt. De contour is afgestemd op de VOCl en Freonen verontreiniging in het WVP1, die iets westelijker ligt dan de PFOA-verontreiniging. Dit wordt nader onderzocht.

Indien noodzakelijk wordt dit systeem uitgebreid of geoptimaliseerd om het geval PFOA in WVP1 te beheersen. Voor dit en bovenstaande is voorschrift 3, 5 en 6 opgenomen in deze beschikking.

In het raamsaneringsplan wordt, bij het bepalen of de PFOA-verontreiniging voldoende wordt beheerst, uitgegaan van de INEV-contour in het grondwater. Wij vinden de INEV geen geschikte grenswaarde om van uit te gaan bij de beheersing, omdat daarmee slechts een deel van het geval wordt beheerst en de saneringsdoelstelling niet wordt gehaald. Wij verwachten een verdergaande beheersing van de PFOA-verontreiniging in het WVP1 en wel voor zover redelijk de beheersing van het gehele geval. Alleen zo wordt verspreiding buiten het terrein zoveel mogelijk tegengegaan en voorkomen dat de omvang van de verontreiniging buiten het terrein toeneemt. Daarnaast breekt PFOA niet of nauwelijks van nature afbreekt en kan het grondwater dat 'ontsnapt' aan de beheersing uiteindelijk (over meer dan 100 jaar) de drinkwaterwinning van Jeugddorp (kwetsbaar object) bereiken. Wij zijn van mening dat beheersing van het gehele geval redelijk is, aangezien daarmee de eerder geformuleerde saneringsdoelstelling wordt bereikt en de dimensionering van de beheersing aangepast kan worden. Tevens sluit dit aan op het bestaande raamsaneringsplan uit 1999 voor VOCl en freonen. We hebben voorschrift 8 en 9 opgenomen in deze beschikking over de graad van beheersing die wij redelijk vinden.

Planning

Hieronder volgt een planning van het onderzoek en de voorstellen voor de verdere invulling van de sanering.
2027

1. Onderzoek:
  - a. Onderzoek naar PFOA in het WVP1 aan zuidoostzijde van de locatie.
  - b. Verificatie van PFOA in het WVP2.
  - c. Onderzoek naar overige PFAS in het WVP1
  - d. Voorstel te beheersen gebied op basis van resultaten bovenstaand onderzoek.
2. Geohydrologisch onderzoek (met eventueel aanvullende monitoringsronde) en modellering van het WVP1 aan de zuidoostzijde van de locatie, hieruit volgt of aanvullende maatregelen nodig zijn.
3. Detailuitwerking monitoringsplan voor PFOA (inclusief onzuiverheden en bijproducten) en voor werking beheersing

2028

4. Voorstel/ plan van aanpak uitbreiding of optimalisering grondwaterbeheerssysteem, indien noodzakelijk volgens stap 2

2028 en verder

5. Jaarlijkse monitoring beheersing geval PFOA en ontwikkeling grondwaterkwaliteit in het WVP1. Tot het moment dat het nieuwe monitoringsplan (punt 3) van kracht is, wordt de monitoring uitgevoerd op basis van het lopende plan (sinds 2017 wordt PFOA gemonitord bij de sanering van het geval met VOCl en Freonen). De monitoring wordt jaarlijks besproken met en ingediend bij bevoegd gezag.

Bij onderzoek 1a en 1d merken wij op dat hier onze voorschriften 8 en 9 bij betrokken moeten worden ten aanzien van af te perken en te beheersen geval van PFOA. Dit wordt in voorschrift 2 aan deze beschikking opgenomen.

Verder merken wij op dat mogelijk pas na uitbreiding of optimalisatie van het grondwaterbeheerssysteem voor PFOA een goed op de beheersing afgestemd monitoringsplan kan worden uitgewerkt. Zodra uitbreiding of optimalisatie van het grondwaterbeheerssysteem plaatsvindt dient nogmaals de monitoring hierop afgestemd te worden. Dit wordt in voorschrift 7 aan deze beschikking opgenomen.

Randvoorwaarden

Er worden bij de inrichting van het grondwaterbeheerssysteem geen nadelige gevolgen van zettingen meer verwacht. Als het GBS moet worden uitgebreid of aangepast, dan zal dit opnieuw worden beschouwd. Voor eventuele uitbreiding of aanpassing van het grondwaterbeheerssysteem dienen de benodigde vergunningen te worden aangevraagd. De werkzaamheden worden onder de hiervoor geldende certificering en erkenningen uitgevoerd. Er zal een plan voor milieukundige begeleiding worden opgesteld en een kwaliteits- (uitvoerings)plan.

Nazorg en gebruiksbeperkingen (globaal)

Na de sanering blijft verontreiniging achter en rust een nazorgverplichting op de saneerder.

De volgende nazorg wordt voorzien:

- In stand houden grondwaterbeheerssysteem. Controle werking grondwaterbeheerssysteem middels monitoring.
- Het onttrekken en of infiltreren van grondwater melden en afstemmen met bevoegd gezag.
- Bepalen kwaliteit vooraf aan onttrekken of infiltreren van grondwater ter bepaling zuivering en voorkomen negatieve impact op verontreinigingssituatie en beheersing.

Bijlage 2) Beoordeelde delen van de ingediende stukken op hoofdlijn

De verontreinigingssituatie op de locatie is beschreven in diverse rapporten. Deze zijn, voor zover deze van toepassing zijn, bekeken en beoordeeld. Hieronder is op hoofdlijnen aangegeven welke stukken zijn bekeken.

Raamsaneringsplan 2026 (inclusief kaartbijlagen)

Dit document betreft zowel het raamsaneringsplan voor PFOA als een wijziging op het raamsaneringsplan uit 1999 voor de sanering van een verontreiniging met VOCl en Freonen. Omdat de verontreinigingen deels overlappen in het WVP1 en de saneringsmaatregelen grotendeels hetzelfde zijn, is dit in één document gezet. Ook zal naderhand de monitoring van de saneringen samenvallen en samen gerapporteerd worden.

Deze beschikking betreft alleen het raamsaneringsplan voor PFOA. Dit betreft op hoofdlijn de hoofdstukken 5, 7 en 9 uit het raamsaneringsplan van 2026. De overige data zijn wel ook meegenomen, aangezien in het plan ook verwezen wordt naar de saneringsmaatregel voor VOCl en Freonen en de hierbij behorende stukken: Raamsaneringsplan 1999 en Haalbaarheidsstudie optimalisatie GBS 2024.

Saneringsstrategie 2026 en aanvullend PFAS-onderzoek (WVP0)

De aanpak van de PFAS, waaronder PFOA in WVP0, vindt plaats in het kader van de saneringsstrategie 2026. Deze is ingediend bij DCMR Milieudienst Rijnmond, aangezien deze verontreinigingen als nieuw worden beschouwd (ontstaan na 1 januari 1987). In de eerste drie hoofdstukken is informatie te vinden over de verontreinigingssituatie op de locatie. De PFAS-verontreinigingssituatie in de ophooglaag (WVP0; tot circa 14 meter diepte) is in detail weergegeven in het aanvullend onderzoek PFAS uit 2026 en het grondwateronderzoek ultrakorte keten PFAS uit 2026.

Voor de beoordeling van het geval van bodemverontreiniging zijn alle PFAS-verontreinigingen in ogenschouw genomen. Op basis van dit totaalbeeld is overwogen welke PFOA-verontreinigingen tot het hier beschikte geval behoren. Juridisch kunnen in deze beschikking alleen PFOA-verontreinigingen (inclusief onzuiverheden en bijproducten) worden meegenomen (de overige verontreiniging vallen binnen andere wet- en regelgeving of kaders en heeft veelal ook een ander bevoegd gezag).

PFOA-bronnenanalyse 2023

De bronnenanalyse uit 2023 is van belang, omdat hier een inschatting in staat van de ouderdom van PFOA-verontreinigingen.

Bijlage 3) Situatietekening met bodemverontreiniging met PFOA in het diepe grondwater (WVP1) (incl. onttrekkingsputten van het grondwaterbeheerssysteem)

Aan de zuidoostzijde van de tussenwaarde-contour wordt nog aanvullend onderzoek uitgevoerd. Onttrekkingsputten PP1-2 en PP1-3 voorkomen verdere verspreiding van het verontreinigd grondwater.